

інноваційного капіталу – це інноваційні ресурси, що створенні новатором та інноватором на основі інтелектуального капіталу і є такими, які характеризують ступінь розвитку НТП регіону чи країни, забезпечують постійне оновлення техніки, технології, організації виробництва та виражаються у вигляді інтелектуальної власності та інноваційної ренти;

Становлення інноваційної економіки крізь призму інституціонально-еволюційних фреймів людського капіталу (це певна «область пам'яті», що виділяється для зберігання знань новатора з метою передачі наступним поколінням інноваторів, через «нові» інститути інноваційного розвитку). «Генетичний код» інноваційної економіки розуміємо як набір правил і порядків розташування складових структурних елементів інституту людського капіталу, що надає всім інноваторам можливість кодування набутих знань з метою передачі їх наступним поколінням та становлення інноваційної економіки. Кожна країна світу має свій неповторний «генетичний код» інноваційної економіки. Інноваційна інформація кодується у вигляді послідовності і якості генетичних складових та рівня людських ресурсів.

Зазначені закони можна розглядати як наукове припущення об'єктивних законів світ-економіки інноваційної глобалізації. Їх дотримання буде сприяти інтеграції України у світовий економічний простір і надасть принципово нові можливості економічних стосунків.

ДОВІРА ЯК НЕФОРМАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

Н. В. Павленко, к. е. н., доцент

*Харківський національний університет внутрішніх справ,
м. Харків*

Економічна система є, насамперед, системою зв'язків між економічними суб'єктами, що її утворюють. Ці зв'язки можуть мати різний характер, що, з рештою, і визначає специфіку кожної конкретної економічної системи. На характер взаємовідносин суб'єктів економічної системи суттєвий вплив чинить наявність чи відсутність між ними довіри.

Довіра є, передусім, психологічною категорією, але у сучасних дослідженнях її все частіше розглядають як економічний феномен, що відіграє особливу роль у функціонуванні економічної системи. Під довірою розуміють впевнене очікування сприятливого результату потенційно незахищених взаємодій з іншими економічними суб'єктами. Отже, потреба у довірі прямо пов'язана з тим, що для взаємодій в сфері економіки характерна невизначеність через відсутність достовірного знання про майбутні події. Неповнота і асиметричність інформації та обмеженість часу на її пошуки перешкоджають економічним суб'єктам використовувати лише знання при ухваленні економічних рішень та змушують їх спиратися на довіру, бо остання означає не лише віру у чесність та порядність контрагентів, але і власну готовність слідувати прийнятим правилам. Таким чином, довіра є важливим неформальним інститутом економіки.

Завдання цього інституту полягає, передусім, у зниженні трансакційних витрат ринкового обміну. Звичайно, для вирішення цього завдання в економіці створюються формальні інститути (контракти, реєстраційна та правоохоронна системи тощо), але не завжди вони діють ефективно, до того ж достатньо дорого обходяться суспільству. Довіра здатна не тільки доповнювати формальні інститути, але, часом, і замінювати їх. Низький рівень довіри між суб'єктами економіки призводить до зростання трансакційних витрат, необхідності створення системи захисту від опортуністичної поведінки з боку інших економічних суб'єктів, зростання ціни експлуатації формальних інститутів.

На жаль, в українському суспільстві спостерігається низький рівень довіри, особливо до владних інституцій. Соціологічні дослідження показують, що українці переважно не довіряють органам державної влади та банківській системі [1]. Серед представників різних категорій бізнесу найбільше опитані довіряють дрібним (63 %) та середнім (60 %) підприємцям. 27 % зазначили, що довіряють власникам великого бізнесу. З іншого боку рівень довіри до олігархів низький – 8 % [2]. Найбільшу довіру в

українців викликає їх соціальне оточення (72,6 %) [3], що підтверджує кланову структуру українського суспільства.

Низький рівень довіри до владних інститутів негативно впливає на економічний розвиток України: викликає звуження інвестиційного горизонту, перешкоджає перетворенню заощаджень у інвестиції та гальмує інвестиційний процес; породжує сумніви у справедливості системи розподілу доходів, ефективності використання бюджетних коштів та необхідності сплати податків; провокує опортуністичну поведінку суб'єктів господарювання та розширення тіньової економіки. Тому вкрай важливо, реанімувати цей інститут, уклавши новий суспільний договір між державою, бізнесом та суспільством, який би започаткував довірчі відносини між основними економічними суб'єктами та змінив їх ставлення один до одного.

Список використаних інформаційних джерел

1. Рівень довіри до суспільних інститутів та електоральні орієнтації громадян України // Центр Разумкова : сайт. URL: <http://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/riven-doviry-do-suspilnykh-institutiv-ta-elektoralni-oriientsii-gromadian-ukrainy-2> (дата звернення: 30.04.2019).
2. Оцінка відносин держави і бізнесу. Березень 2019 // Соціологічна група «Рейтинг» : сайт. URL: http://ratinggroup.ua/research/ukraine/ocenka_otnosheniy_gosudarstva_i_biznesa_mart_2019.html (дата звернення: 30.04.2019).
3. Українці найбільше довіряють своєму оточенню, а найменше – Раді // Укрінформ : сайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2368488-ukrainci-najbilse-doviraut-svoemu-otocennu-a-najmense-radi.html> (дата звернення: 30.04.2019).

ROLE OF INFORMATION COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN DEVELOPMENT OF ECONOMICS AND SOCIETY

Sarvinov S. Salomova, PhD student
Tashkent Technical university, Tashkent

Nowadays, Information and Communication Technologies (ITC) have become one of the most widespread and essential factor in